

የኢትዮ ማኅበር

ከንስ ተክክል ነው የተደረገ ጥዃች
አዲስአበባ መመሪያ ቁጥር 1/2011

መጋቢት 2011 ዓ/ም
አዲስ አበባ

ክቡ. የብር ካና የተደረገ በወቃቻ አፈጻጸም
መመሪያ ቁጥር 1/2011

1. አውጭው በለምልጣን

የተዘዘዘበ መሆኑትና በንብ. የብር አዋጅ ቁጥር 979/2008 እንቀጽ 65/ሀ/ እና እንቀጽ 99/2/ በተሰጠው ለማሳተኞች መስራት ይህን መመሪያ አውጥቷል::

ከፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች

2. አዋጅ ሲከለ

ይህ መመሪያ ከቡ. የብር ካና የተደረገ በወቃቻ አፈጻጸም መመሪያ ቁጥር 1/2011 ተብሎ ለመቀበ ይችላል::

3. ትርጓሜ

በፊርማ ትክክለ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 983/2008 ወይም በፊርማ የንብ. የብር አዋጅ ቁጥር 979/2008 ትርጉም የተሰጠው ቅል በዚህ መመሪያ ወሰኑ ጥቅም ለይ የቆል እንዲሆነ በታክክለ አስተዳደር አዋጅ ወይም በንብ. የብር አዋጅ የተሰጠውን ትርጉም ይይዛል:: ከዚህም በተጨማሪ የቆል አገባብ ልለ ትርጉም የሚያስተው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ወሰኑ ::

- ሀ. “ደመወዝ” ማስታወሻ በአንድ የሰራ ያረጋ ለይ የተመለከ ለማተታች ለማሳሰሉት አገልግሎት በቀጣዎ የሚከፈል ከፍድ ስ.ምን አበል እና ጥቀማ ጥቀምናን እያጠየምርም::**
- ለ. “የተራጋዘኛዎች አበል” ማስታ በቀጣዎ እና በተቀባዩ መካከል በተደረገ ወል ወሰኑ በግልጽ የተመለከት እና ተቀባዩ ከመኖሪያ በቱ ወል ለራ እንዲሁም ከሥራ በታወቄ ወል መኖሪያ በቱ ለመጠኑ እንዲሁም ተቀባዩ ለመከናወን መደበኛ የሥራ በታወቄ በጥቅም የሚከፈል ከተማ ወሰኑ ከእናድ በታ ወል ልለ በታ ለመዘዋዎር የሚያስፈልገው የተራጋዘኛዎች ወጪ ለመስራት በቀጣዎ የሚከፈል አበል ነው::**
- ሐ. “የውሉ አበል” ማስታ እና ተቀባዩ የተቀበለበትን ለራ ለማከናወን መደበኛ የሥራ በታወቄ ከሚገኘበት ከተማ ወጪ ከ25 ካሳ ሙሉትር በለይ ሪፖርት ተሰጥቶበት ተከራይ ለመሸጋች ለማግበት ለመጠናና ለተዘማሪ ወጪዎች የሚከፈል አበል ነው::**

- መ. “በሥራ ሁኔታ አስተያየት ምክንያት የሚከፈል አበል” ማለት የሥራ ሁኔታው ለጠቃሪዎች፣ ለበሽታ፣ ለከማካል ለቀት ወይም በከለት፣ ለንዑሁ አየር እጥረት፣ ለከፍተኛ መቀት፣ ለከፍተኛ ቅዱቻዎች የሚያጠቃል ወይም በማናቸውም ለለ ምክንያት በተቀጣው ጠናና ደህንነት ላይ ጉዳት ለደርሱ የሚችል መሆኑን ካግምት ወሰጥ በማስገባት የሚከፈል አበል ነው::
- መ. “በሥራ በታው አስተያየት ምክንያት የሚከፈል አበል” ማለት የሥራ በታው የሚገኘበት ከተማ ከፍተኛ መቀት ያለው ወይም ለተር አስተያየት በመሆኑ ወይም በለላ ተመሳሳይ ምክንያት በተቀጣው ላይ ለደርሱ የሚችሉውን ጉዳት ካግምት ወሰጥ በማስገባት የሰጠል ለጠቅላላ ከሚሽን ባወጣው መመርያ መሠረት የሚከፈል አበል ነው::
- ፮. “አዋጅ” ማለት የፌዴራል የንብ. ው/ብ/ር አዋጅ ቁጥር 979/2008 ነው::
- ፯. “ድንብ” ማለት የፌዴራል የንብ. ው/ብ/ር ደንብ ቁጥር 410/2009 ነው::
- ፱. “ባለሥልጣን” ማለት የንብዎች ማኅበር መረጃ የአዲስ አበባ ወይም የድራማዊ ኢትዮጵያ ገዢዎች ባለሀልጣን ነው::

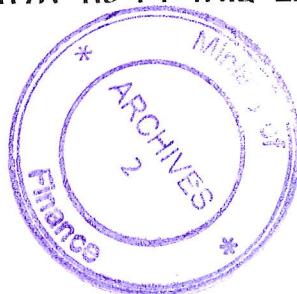
4. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመርያ በአዋጅ እና በደንብ ከንብ. ው/ብ/ር ነፃ በተደረገ ገዢዎች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል::

ከፍል ሁኔታ
አበል እና ስልጣን ካግባር ነፃ የሚደረግበት ሁኔታ

5. የተፈጻሚነት አበል እና የመጀመሪያ ወሰን

1. በስራ ባህሪው ምክንያት ለሥራውን ክበታ ወደበታ በመዘዋወር የሚያከናወና ተቀባዩ ለእናደ ወር ገዢ የሚከፈልው የተፈጻሚነት አበል ከንብ. ው/ብ/ር ነፃ የሚደረገው ከጠቅላላ የወር ደመወዝ ከእናደ እራተኛ (1/4) ባልበለው መጠን በቋ ነው:: ይህንና የተቀጣው ተቀባላ የወር ደመወዝ እናደ እራተኛ ከንብ 2200 የሚሰጠ ለሆኑ ካግባር ነፃ የሚደረገው የተፈጻሚነት አበል በማናቸውም ሁኔታ ከንብ 2200 ለበላጥ ላይችልም::
2. እናደ ተቀባዩ በስራ ባህሪው ምክንያት በመዘዋወር ለማስለው ሲሆ ለነፃ ወሰን የሚከፈልው ጥሩ ገዢዎች ለተፈጻሚነት አበል እናደተከራለ ተቆጥር ከንብ. ው/ብ/ር ነፃ የሚደረገው ከጠቅላላ የወር ደመወዝ ከእናደ እራተኛ (1/4) ባልበለው መጠን በቋ ነው:: ይህንና የተቀጣው ተቀባላ የወር ደመወዝ እናደ እራተኛ ከንብ 2200

የመ.ሰ.ሪ ከንበር ነፃ የሚደረገው የነዳቸ መጠና በማንኛውም ሆኖታ ከበር
2200 ሌ.ቦልጥ አይቶልም::

3. እንድ ተቀባዩ ከመኅሮ ቤቱ ወደ ስራው በታ እንዲሁም ከስራው በታ ወደ
መኅሮ ቤቱ የሚጠቃለበት የመሥራር ቤቱ የትራንስፖርት ስርጓሜ በቀርብም
በይቅርብም ለዘዴ ዓይነቱ የትራንስፖርት አበል ከበር ባለው የሚደረገው ከበር
600 ባሉበት መጠና በታ ነው::
4. እንድ ተቀባዩ ከመኅሮ ቤቱ ወደ ስራው በታው እንዲሁም ከስራው በታ ወደ
መኅሮ ቤቱ ለመሆኑ ለነዳቸ ወጪ በጥሩ ጉዝብ የሚከፈልው የትራንስፖርት
አበል ከበር ባለው የሚደረገው ከበር 600 ባሉበት መጠና በታ ነው::
5. እንድ ተቀባዩ ሥራውን ለማከናወን መደበኛ የሥራ በታው ከሚገኘበት ከተማ
ውጭ ለንቀሳቀስ ለመጠናቸው ወጪ የሚሰጠው ክፍያ ከንበር ነፃ ሌ.መን የሚችሉው
በስራ ላይ ባለው የትራንስፖርት ታሪክ ወይም በማያቀርብው ማስረጃ ላይ
የተመስረተ ሆኖ ከከፈልው የአየር፣ የወሄ እና የየበስ ታራንስፖርት የአገልግሎት
ዋጋ ሌ.ቦልጥ አይቶልም::
6. እንድ የወሄ አገር ካር ሥራን ለማከናወን ወደኢትዮጵያ ለመጣ እና የወሄል
ዘመኑን ሙሉ ከህንጻ ለመጣ የሚከፈልው የትራንስፖርት ወጪ ከንበር ነፃ ሌ.መን
የሚችሉው በተፈላጊው የቀጥር ውል መሰረት እና የአየር፣ የወሄ እና የየበስ
ትራንስፖርት አገልግሎት ውጋ ታሪክ መሰረት ሆኖ ከንበር ነፃ የሚሆነው ለማል
መገቢያ ዕቂዎች የሚከፈልው የቀጥት ሂሳብ ከ300 ከላይ ባለው ለጠልጥ
አይቶልም::
7. እንድ ባለው ከመደበኛ መኅሮ በታቸው ሆኖ ሥራውን የሚያከናወነ
መራተኞች ቤተሰጣቸውን ለመጠየቅ የሚያደርግትን ገዢ ወጪ የሚሰናገድ
በማሆኑበት ገዢ የዘዴ ዓይነቱ ወጪ ከንበር ነፃ ሌ.መን የሚችሉው በተፈላጊው
የቀጥር ውል ወሰኑ ተቀባዩ ይህ ባለቤት ያለበት ሆኖ ለታኔ ነው:: ሆኖም ለዘዴ
ዓይነቱ ገዢ የሚከፈልው ወጪ ከንበር ነፃ የሚደረገው በእንድ የንበር ዓመት
ከሁለት የደርሰ መልስ ገዢ ባሉበት መጠና በታ ነው::

6. የወሄ አበል፡-

1. በህንጻ ወሰኑ ለማደረገ ገዢው የሚከፈል የወሄ አበል፡-

- ሀ. እንድ ተቀባዩ የሚከፈልው የቀን የወሄ አበል ከበር ባለው የሚደረገው
ከበር 500 ወይም ከድምት 4% ከሁለቱ ከፍተኛ ከሆነው መጠና ባሉበት በታ
ነው::

- လ. ሚ.ሱ ንትና ንትና ሌሎች ተሸጋ ስራ ሁኔታዎች ንትና ተቀባዩ የከልጭ እስል እስል
የለንደብ ወይም በተወሰነ ገዢ በደረሰዎች የሚውራረድስት ከሆነ በደረሰዎች
መሠረት ሌከልጭ የተከለፈው ገዢዎ ከግብር ነፃ የሚደረግ ሲሆን ለቀርብ፡ምሳ፡
እሬት እና የመሳሰሉ መጨመር የሚሰጠው የውጭ እስል ከግብር ነፃ ለደረግ
የሚችሉው ከብር 300 ወይም ከድምዏ ተ.5% ከሆነቱ ከፍተኛ ከሆነው መጠን
በልቦለጠ በቻ ነው፡፡**
- ሐ. ሚ.ሱ ንትና ንትና ሌሎች ተሸጋ ስራ እስከያዊ ወይም ተከለፈው ሲሆ እስከያዊ የሚከለፈው
የውጭ እስል ከግብር ነፃ የሚደረገው ከብር 1000 ወይም ከወርሳዊ ደጥዏ ተ.5
በሙቶ ከፍተኛ ከሆነው መጠን በልቦለጠ በቻ ነው፡፡**
- መ. ሚ.ሱ ንትና ንትና ሌሎች ተሸጋ ስራ እኔ እስከያዊ ወይም
ቻ እስከያዊ የከልጭ እስል የለንደብ ወይም በተወሰነ ገዢ በደረሰዎች
የሚውራረድስት ከሆነ በደረሰዎች መሠረት ሌከልጭ የተከለፈው ገዢዎ ከግብር ነፃ
የሚደረግ ሲሆን፡ ለቀርብ፡ የሚሳ፡ እሬት እና ለመሳሰሉ መጨመር የሚሰጠው
የውጭ እስል ከግብር ግብር ነፃ የሚደረገው ከብር 600 ወይም ከወርሳዊ ደጥዏ
ቻ በሙቶ ከፍተኛ ከሆነው መጠን በልቦለጠ መጠን በቻ ነው፡፡**
- 2. ወደ ወጪ ማር ሚ.ሱ ንትና ንትና ሌሎች የሚከለፈ የውጭ እስል፡**
- ሀ. ንትና ተቀባዩ የተቀበለበትን ሲሆ ሚ.ሱ ንትና ንትና ሌሎች ወጪ ማር ሚ.ሱ የሚደረጋገው
ትብ የሚከለፈው የውጭ እስል ከግብር ግብር ነፃ የሚደረገው መንግዶት
ከተኩሚዎች ወጪ ለሰለው በለለው ተቀባይዎች ከወሰነው የውጭ እስል ለክ
በልቦለጠ በቻ ነው፡፡**
- ለ. የሚችውም ድርጅት ሲሆ እስከያዊ ወይም ተከለፈው ሲሆ እስከያዊ ከድርጅቱ
ለሆ ወር በተገኘው ወደ ወጪ ማር ሚ.ሱ የሚደረገው የውጭ እስል ከግብር ግብር
አስተዳደር የሚደረገው መንግዶት ከተኩሚዎች ወጪ ለለለው ተቀባይዎች
በወሰነው የውጭ እስል ለክ ሌይ በሙቶ ተጨማሪበት ይሆናል፡፡**
- 3. የዘህ ንትና ንትና ንትና 2 ድንጋጌ በጥርጋው በሆነው ወሰኑ ሚ.ሱ ንትና
አንቀሳቻ የከተማትሮኝነት ማሽነው አጥቃቻቸው የሚከለፈ የውጭ እስል ከ25 ካ.ማ
ባንስ ወይም በበለጠ ሂቀት በሙናም የተከለፈው የውጭ እስል ከግብር ነፃ ይሆናል፡፡**
- 4. የዘህ ንትና ንትና ንትና 2 እና 3 የተደነገገው በጥርጋው የመንግዶት መስረዱ በት
ለተኩሚዎች እና ለተቀበለመቸዋዎ ከመድቦኝ የስራ በታችው ወጪ ከ25
ካ.ለመሆኑ በለይ ሂቀው በሙናይ ሚ.ሱ ንትና ንትና ሌሎች የሚከፍልት የቀን ወጪ
አስል መሰራ በሙሉ ከግብር ነፃ ተደርጓል፡፡**
- 5. የዘህ ንትና ንትና ንትና 5 እኔ.፩፦፩፡-**

- “የመንግስት መሰረም በት” የሚለው ህንጻ በፌዴራል አስተዳደር እዋዴ የተሰጠውን ትርጉም ይይዛል::
- 25 ካ.ሮ ማትር የሚለው ከከተማው አስተዳደር ማዘጋጀ በት ወሰን ይሞር ለሆነ ማዘጋጀ በት የሰለው ከሆነ እና የህኑታው ከከተማ አስተዳደር ወይም ከቀበለ አስተዳደር ወሰን ይሞር ተቀባዩ እስከሚጻበት በታ ይረስ ያለው ሁዋት ነው::

7. በስራ በቃው አስተዳደነት ምክንያት ለተቀባዩ የሚከፈል አበል

- በስራ በቃው አስተዳደነት ምክንያት የሚከፈል አበል ከግብር ነፃ ለሆነ የሚችሉው የሰነድ ለርሱ ከሚሽን ባመጣው መመሪያ የዘመኩ የሰነድ እበል እንዲከፈልባቸው ለተፈቀደ አካባቢዎች እና ከሚፈቀደው የአበል መጠን ያልበለው ይሆናል::
- በዘመኩ እንቀጽ 3ኩሳ እንቀጽ 1 የተደነገው በስራ ለርሱ እዋዴ ለማይተዳደር የመንግስት መሰሪያ በት፣ የመንግስት የሰማት ይርሱት፣ መንግስታዊ የልሁኔ ይርሱት፣ የግል ይርሱት ተቀባዩ ወይም ሌላ ማንኛውም ተቀባዩ ወይም ተቋማ በሥራ በቃው አስተዳደነት ምክንያት የሚከፈል አበል ሌላ ለይ በተመሳሳይነት ተፈላማ ይሆናል::

8. በስራ ሁኔታው አስተዳደነት ምክንያት ለተቀባዩ የሚከፈል አበል

- በሥራ ሁኔታ አስተዳደነት ምክንያት የሚከፈል አበል ከግብር ነፃ ለሆነ የሚችሉው የሚመለከተው የመንግስት መሰሪያ በት ለእነዚህ ማረተቸች እበል ለእራል የሚገባ መሆኑን ለመሰን እና ይህም ማሰረጃ ቅርቡ በባለበልጣኑ ውስ ይይፈከተር ወይም እስ በሚመከለው ስው ለፈቀደ አይ ነው::
- በዘመኩ እንቀጽ 3ኩሳ እንቀጽ 1 መሰረት የሚቀርብ ማሰረጃ የእስተዳደር ሁኔታውን መጠን፣ ጉዳት ለያደርሰ የሚችልበትን የእካባቢ ስራን እና የርቀቱ የሚገልጹ፣ የስራ ሁኔታው ለያደርሰ የሚችሉውን የገዳት ይረጃ ከፍተኛ፣ መከከለኛ ወይም እነስተኛ በለ በመለያት የሚገልጹ መሆኑ እለበት::
- በስራ ሁኔታ አስተዳደነት ምክንያት የሚከፈል አበል ከገብር ገብር ነፃ የሚሆነው እነስተኛ ጉዳት ለማይከከትል የስራ ሁኔታ ከመራተኛው የወር ይመወዝ ከ25%፣ መከከለኛ ጉዳት ለማይከከትል የስራ ሁኔታ ከመራተኛው የወር ይመወዝ ከ40%፣ ከቅተኛ ጉዳት ለማይከከትል የስራ ሁኔታ ከመራተኛው የወር ይመወዝ ከ60% ባልበለው መጠን በቋ ነው::

4. በዚህ አንቀጽ የዚህ አንቀጽ 2 የተደነገው በኋርም የተዘጋጀን ይረዳ የሚለው ማስረጃ ያልቀረብ ከሆነ ወይም የተዘጋጀ ይረዳውን መለከት የሚያሳይ ከሆነ ከተቀባዩው የወር ደመዥነ ከ25% ባሉበት መጠን ከገበ. ጥበር ነገ ይደረጋል::

9. በማንኛውም መሰከ ለለቀ የስራ ክንውን የሚሰጥ ስልማት፡

1. በአዋጅ አንቀጽ 65(1) ለለቀ የስራ ክንውን የሚሰጥ ስልማት ከገበ. ጥበር ነገ ለደረግ የሚችሉው በማከተሉት ሁኔታዎች የተሰጠ ስልማት ሲሆን በቻ ነው::
2. አንድን ተከናለሁ በማሽኑ፣ አዲስ የፈጻሚ ሥራ በመሥራት ወይም ወጪን ለመቀነስ የሚያሳይ አስራር ሲሆ ላይ በማዋል የሚሰጥ ስልማት፡
3. በአለም አቀፍ ይረዳ በማድረግ ወድድር አገርን ወከሎ ወይም በአገር አቀፍ ይረዳ በአገር በተቋቋሙ የሽልማት ይርሱት በማድረግ ማንኛውም ወድድር የሚሰጥ ስልማት፡
4. በፊልግል፣ በክልል፣ በአዲስ አበባ ከተማ ወይም በድርጅቶ አስተዳደር መንግስት የለቀ የስራ ክንውን ለፈወመ ማንኛውም ግለሰብ ወይም ይርሱት የሚሰጥ ማንኛውም ስልማት ሲሆን ነው::
5. በዚህ አንቀጽ የዚህ አንቀጽ 1/ሀ/ የተመለከተው ስልማት ከገበ. ጥበር ነገ ለመንግስት የሚችሉው ከፈጻሚ ሥራው የገንኩነት ያለው አገባብነት ባለው የመንግስት አካል ለፈጻሚ ሥራ እውቅና የተሰጠው ወይም የፈጻሚ መብት ያገኘ ሲሆን ነው::

10. ለተቀባዩ በነፃ የሚቀርብ ምግባር እና መጠጥ

1. በማይናገሩ ማውጣት፣ በማኅናከርናንግ፣ በማብርናና ሆርቻክልናር እንዲሆኝ በሆኑ ማስረጃ ይሰጣል፡ እና የሞግብ አገልግሎት ሥራ ላይ የተሰማሸ ቁጥሮ ለተቀባዩም በነፃ የሚቀርቡው ምግባር እና መጠጥ ከገበ. ጥበር ነገ ለደረግ የሚችሉው ቁጥሮ ያለፈየነት ለሆሉም ተቀባዩም ነገ የሞግብና መጠጥ አገልግሎት የሚቀርብ መሆኑ የተረጋገጠበት ለነድ ወይም የሰራተኞች ማህበር መረዥ ከድርሱት የገንዘብ የተሰማሙበት ለነድ ለቀርብ በቻ ነው::
2. በዚህ አንቀጽ የዚህ አንቀጽ 1 መሰረት ከገበር ነገ የሚድረገው መጠጥ የከልከል ይዘት ያለው ሲሆን አይችልም::

**ክፍል ስነት
ለየ ሌላ ይንጋጌዎች**

11. በልደንት ስለሚከፈል ጥብር

ቀጣዬው በዚህ መመሪያ ከተወሰኑው ገንዘብ በላይ ለተቀማዬው የሚከፍል ከሆነ በበልሙ
በተከለለው ገንዘብ ላይ ጥብር ይከፈልበታል::

12. የመስጠረዥ ይንጋጌ

አዋጅ ሲሆን ላይ ከዋሌ በጀት በእንጥልጥል ያለ እና ውሳኔ የለጥና ጉዳዮች በዚህ መመሪያ
መስራት ውሳኔ የገኘለ::

13. የተኩረ መመሪያ

ዚህ በታች የተዘረዘሩት መመሪያዎች ተሽሮው በዚህ መመሪያ ተተክተዋል::

1. የኢትዮጵያ ገበያ እና ገምሩክ ባለቤትዎን ያወጣው የግብር ነፃ መብቶች መመሪያ
ቁጥር 21/2001 እና መመሪያ ቁጥር 102/2007
2. በግብርና ልማት፣ ሆኖች ሆኖች በማድረግና ነገሮች ቅሬታ እና በቅብረት ይረዳ
በማምረት ተግባር ላይ የተሰጠኑ ይርሱች ለሰራተኞችዎች የሚያቀርቡት ነፃ
የምግባ አገልግሎት ከገቢ ጥብር ነፃ ለማድረግ ያወጣ ለርከላር ይዘጋበዎች

14. መመሪያው የሚወጠት ገዢ

ይህ መመሪያ ከሚያዘዣ 1 ቀን 2011 ዓ.ም ይሞላል::

አዲስ አበባ መጋቢት 20 ቀን 2011 ዓ.ም

አሁመድ ገብረ
የገንዘብ ማኔስትር